

EDITORIAL

Iyabante ti interes ti umili iti tengnga ti burukrata-kapitalista a panagriribal

Tanda ti baro a tukad ti panagirteng ti risiris ti agkakaribal a paksyon dagiti agar-ari a dasig a burukrata kapitalista ti agsasaruno ken agkakanag a paspasamak daytoy napalabas a lawas: ti *impeachment* wenna panangisaklang ti Konggreso ken panagrugi ti panagdengngeg ti Senado, ti kudeta iti Senado kagiddan ti panagparang ni Sen. Bato dela Rosa, ken balbaliw a panagpukaw na tapno itarayan ti mandamyento de aresto ti International Criminal Court (ICC).

Nagbalin a kasla payaso ken sirkerong dagiti pulitiko a nagtambli-tambling ken nagkillo-killo kadagiti napasamak a maniobra, kontra-maniobra ken dinnungpar. Kalpasan ti innem a bulan a panaglemmeng, bigla a nagpakita ni Sen. dela Rosa tapno makabukel ti baro a mayorya ken mangipatugaw ti baro a liderato. Ngem iti sango ti pangta nga isuna ket matiliw ken maipan idaiy The Hague, kalpasan a maipablaak iti publiko nga inruar ti ICC laban kenkwana, agdardaras a naglemmang manen iti

sadinno nga abut.

Ti panagsukat ti liderato iti Senado ket mapapati a paset ti plano nga idiskaril ti panaglitis ken Sara Duterte. Ti bise presidente ket naisaklang iti panagwaldas iti ₱500 milyon a "confidential funds," iti saan a maipalawag a panagdakkel ti personal a kinabaknang na ken daduma pay a kaso. Dakkel a mayorya (257 boto) ti Konggreso ti pimabor iti kaso nga *impeachment* maikadwa a daras iti unos ti nasurok laeng a makatawen. Saan a kas iti immuna, alisto tatta a binukel ti Se-

nado ti korte a dumngeg ken Duterte, uray saan pay a nalawag nu sadinno nga agtungpal daytoy.

Sigurado nga agtuloy pay kadagiti sumaruno a lawas daytoy a risiris dagiti agbibinnusor a paksyon, ken sigurado nga uminget ken agtungrong iti baro a rinnupak iti masangwanan bayat nga umadani ti eleksyon 2028. Napinget ti panangiduron ti kampo ni Marcos ken nadumaduma a partido a mapadisi ni Sara Duterte manipud iti pwesto ken malapdan ti panagtaray na kas presidente.

Daytoy a susik dagiti Marcos ken Duterte ket sarming ti nainget ken masansan a naranggas a risiris dagiti agriribal a paksyon dagiti agar-ari a dasig—dagiti burukrata kapitalista nga agiinnuna iti panagpabaknang babaen ti bileg. Bumara a bumara daytoy a susik iti sango ti kumarkaro a panagsuwek ti ekonomya ti sistema a malakolonyal ken malapyudal.

Bumassit a bumassit ti ganansya iti poder a mabalin a natalna a pagbibingyan ken paglalanglangan dagiti burukrata kapitalista, isu a ti kinabukatot da iti kinabaknang ken bileg ket agturturong iti panagiinnagaw ken rinnupak. Apaman a makatugaw iti poder, agbabalubal da iti kapasas ken kadakkel ti kurkurakuten iti kaban ti pagilyan, bayat nga agpipinnalaing da iti panagindadalus iti sango ti umili. Ad-adda nga agbalbalin a garapal ken dakdakel ti korapsyon ken panagtakaw dagiti burukrata kapitalista.

Bayat nga agpappapas iti kina-baknang ken agiinnagaw iti poder dagiti burukrata kapitalista, ti nalawa a masa ti umili ket naidalupo met iti kinarigat ken iti inaldaw-aldaw a panagsapul tapno agbiag . Iti napa-labas a dua a bulan, nangnayon iti padagsen iti umili ti tuloy-tuloy a ngumatngato a presyo ti taraon ken dagiti basaran a kasapulan ken singir kadagiti basaran a serbisyo. Kasaruno daytoy ti pananggubat ti US iti Iran a ginundawayan dagiti bukatot a kumpanya iti langis tapno patayoken ti presyo ti *diesel* ken gasolina ken dadduma pay a produkto a petrolyo (50-100% a nangatngato kumpara iti sumagmamano a pagilyan iti Southeast Asia). Manamna a tuluy-tuloy pay a ngumato ti presyo kadagiti sumaruno a bulan.

Iti tengnga ti kinakurapay ken panagsaraaw ti tiyan ti umili, adadda a marubrubroban ti pungtot da iti rehimen US-Marcos ken kadagiti burukrata kapitalista nga awan garuden ti ar-aramiden da tapno maalay-ayan ti panagrigrigat, ket mangnaynayon pay iti bakbaklayen da. Kalpasan a makikumplot kadagiti kumpanya iti langis iti panagparigat iti umili, makapagura ti rehimen Marcos a pagbalbalinen daytoy nga agpalpalama ti umili a pagpilaen

da iti pammarang a panangited ti ayuda ken bagas, nga umdas laeng iti mano nga aldaw.

Ad-adda a gumurgura ti umili a Pilipino iti rehimen US-Marcos ken kadagiti agar-ari a dasig iti sango ti kinaawan sungsubatan dagiti kurakot a nagibulsa ti binilyon a piso kadagiti ubbaw ken palpak a proyekto a *flood control* a naibunannag manipud idi napalabas a tawen, karamanen kadagiti dadduma pay a dadakkel a kunniber iti guberno. Bayat a rabrabngisen daytoy ti karbengan ken pagimbagan ti umili a Pilipino, paspasurot ni Marcos kadagiti diktat ti amo daytoy nga imperyalista a US, iti plano a panangilukat ti 1,620-ektarya nga "economic security zone" idiy Pampanga ken Tarlac para iti eksklusibo nga usar dagiti kumpanya nga Amerika-no.

Mangnaynayon pay iti pungtot da ti agtultuloy a panangimula ti rehimen Marcos ti kinaranggas laban iti umili nga agbarbaringkwang ken lumablaba para iti karbengan da. Nakasilpo daytoy iti panagsapsapul da ti hustisya para iti rinibo a biktima agpada iti gera kontra droga ken ti pangpulpitika a represyon kadagiti organisasyon ti masa.

Iti sango ti krisis iti ekonomya,

pumigpiga ti pukkaw ti nalawa a masa para iti makabiag a sweldo, pagsapulan ken seguridad iti trabaho, reporma iti daga, panagbaba ti presyo dagiti gagatangen ken rolbak iti presyo ti langis, karbengan iti pabalay ken dadduma pay a nairut a demokratiko a kadawatan.

"Marcos Singiren, Duterte Pagsungbaten" ti agtultuloy a pukkaw ti umili. Kasilpo daytoy ti awag nga ituloy ti panangusig ken Sara Duterte tapno pagsungbaten iti krimen na. Nakasilpo met ti pukkaw nga arestaren ken usigen iti ICC ni Bato dela Rosa ken dadduma pay a kasabwat ni Rodrigo Duterte iti nadara a gera iti droga. Nakasilpo met ti pukkaw a pagsungbaten ni Marcos ken dagiti upisyal na iti binilyon a piso a naibulsa kadagiti proyekto a *flood control* ken dadduma pay a dadakkel a kunniber.

Palalo a dismayado ti umili iti garapal a panagpappapas ti sumagmamano iti bulok a guberno ken panagparigat iti nalawa a masa ti umili. Uray agriribal dagiti burukrata kapitalista, agkaykaysa da amin iti panagsalaknib iti sistema a mangparparigat iti umili.

Saan a mauma ti umili a singiren ken pagsungbaten dagiti burukrata kapitalista ken pasista iti krimen ken panangirurumen iti masa ti umili. Kasapulan nga ipakaammo iti umili nga awan ti manamna da a naan-anay a hustisya iti sidong ti agar-ari a reaksyunaryo nga estado, a manipud sipud ket pagkamanangan dagiti pasista ken agtatakaw iti kaban ti pagilyan.

Dakkel a karit kadagiti pwersa a nailyan-demokratiko a naanep nga aggawaing masa, tapno ingato ti kamulatan ken pannakaawat ti umili iti istorikal a panggimong a ramut ti korapsyon iti pagilyan. Saan nga aggudeng-gudeng ken ipan amin a kabaelan nga agpropaganda iti masa, buklen dagiti organisasyon ken papigsaen dagiti limed a rebolusyonaryo a tignay da. Papigsaen ti pukkaw a gibusan ti burukrata kapitalismo, imperyalismo ken pyudalismo ken iyabante ti nailyan demokratiko a panagbalbaliw. AB

Tawen LVII No. 10 | Mayo 21, 2026

Linaon

<p>Ti Ang Bayan ket maipabpablaak iti lenggwahe a Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles. Agawawat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon nga artikulo ken damdamag. Maallukoy met dagiti agbasbasa nga agidanun kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti panagdur-as ti pagiwamak tay.</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 2px;">Editoryal: Iyabante ti interes ti umili iti tengnga ti burukrata-kapitalista a panagriribal</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">1</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Pukkaw ti umili: Sara Duterte, pagsungbaten!</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">3</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Arestaren ni "Bato," awag ti umili</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">3</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Plano a kampo militar idiy N. Samar, nalapdan</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">3</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Dangadang ti mangmanged para iti CBA</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">3</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Karbengan iti daga ken pagbiagan, ilaban!</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">4</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Mannalon a T'boli, pinapatay ti 105th IB</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">4</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Ti kinapudno iti masaker idiy Toboso</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">5</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Negros 19, napadayawan</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">6</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Pammadayaw kadagiti banwar ti Negros ken ICR!</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">6</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Iti ababa a sarita</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">7</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">ASEAN 2026: Mangimatmaton iti interes ti US</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">8</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Al Nakba 78: Panaglaban dagiti Palestino</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">9</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Panagpalawa ti presensya a militar ti US</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">10</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Dagiti Pilipino, nakikaykaysa iti Palestine</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">10</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">2 hors de combat, natay iti ima ti militar</td><td style="text-align: right; padding: 2px;">10</td></tr> </table>	Editoryal: Iyabante ti interes ti umili iti tengnga ti burukrata-kapitalista a panagriribal	1	Pukkaw ti umili: Sara Duterte, pagsungbaten!	3	Arestaren ni "Bato," awag ti umili	3	Plano a kampo militar idiy N. Samar, nalapdan	3	Dangadang ti mangmanged para iti CBA	3	Karbengan iti daga ken pagbiagan, ilaban!	4	Mannalon a T'boli, pinapatay ti 105th IB	4	Ti kinapudno iti masaker idiy Toboso	5	Negros 19, napadayawan	6	Pammadayaw kadagiti banwar ti Negros ken ICR!	6	Iti ababa a sarita	7	ASEAN 2026: Mangimatmaton iti interes ti US	8	Al Nakba 78: Panaglaban dagiti Palestino	9	Panagpalawa ti presensya a militar ti US	10	Dagiti Pilipino, nakikaykaysa iti Palestine	10	2 hors de combat, natay iti ima ti militar	10
Editoryal: Iyabante ti interes ti umili iti tengnga ti burukrata-kapitalista a panagriribal	1																																
Pukkaw ti umili: Sara Duterte, pagsungbaten!	3																																
Arestaren ni "Bato," awag ti umili	3																																
Plano a kampo militar idiy N. Samar, nalapdan	3																																
Dangadang ti mangmanged para iti CBA	3																																
Karbengan iti daga ken pagbiagan, ilaban!	4																																
Mannalon a T'boli, pinapatay ti 105th IB	4																																
Ti kinapudno iti masaker idiy Toboso	5																																
Negros 19, napadayawan	6																																
Pammadayaw kadagiti banwar ti Negros ken ICR!	6																																
Iti ababa a sarita	7																																
ASEAN 2026: Mangimatmaton iti interes ti US	8																																
Al Nakba 78: Panaglaban dagiti Palestino	9																																
Panagpalawa ti presensya a militar ti US	10																																
Dagiti Pilipino, nakikaykaysa iti Palestine	10																																
2 hors de combat, natay iti ima ti militar	10																																

Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan

ang.bayan@cpp.ph

cpp_angbayan

Pukaw ti umili: Sara Duterte, pagsungbaten!

KADAGITI NAPALABAS A lawas, iti panangidaulo ti Bagong Alyansang Makabayan (Bayan) ket tuloy-tuloy ti protesta dagiti progresibo a grupo tapno iyawag ti naanep a panangusig ken panagpasungbat ken bise presidente Sara Duterte. Naggunayen ti reklamo nga *impeachment* laban ken Duterte manipud idi ibotos ti mayoria ti Kongreso tapno mai-*impeach* isuna agingga iti panagtitipon dagiti senador tapno buklen ti maysa nga *impeachment court*.

Idi Mayo 11, iti botos a 257-25 ket na-*impeach* weno insaklang ti Kongreso ni Duterte iti maikadwa a gundaway kadagiti kaso a *betrayal of public trust*, korapsyon, panagpasuksok ken nakaro a panagpangta. Pimmasa ti *impeachment* iti laksid ti panagpangta ti bunggoy a Duterte, babaen ti partido a PDP Laban, laban kadagiti mammanday-linteg.

Idi Mayo 18, binukel dagiti senador ti *impeachment court* a mangusig ken Duterte. Inyuna daytoy ti baro a nabotosan a Senate President a ni Alan Peter Cayetano, mabigbig a maka-Duterte. Pormal met a nairehistro iti *impeachment court* ti nagan ti 11-katao a taga-usig ti Kongreso.

Idi Mayo 11, agsasaruno dagiti tignay dagiti nailyan-demokratiko nga organisasyon tapno iduron ti panangusig ken Duterte. Malaksid iti Metro Manila, naangay met dagiti protesta kadagiti syudad ti Baguio, Cebu, Iloilo ken Davao.

Arestaren ni “Bato,” nasaknap nga awag ti umili

NASAKNAP A KINUNDENAR ti nadumaduma nga organisasyon ti panangkunsintir ken panangsalaknib ti Senado ken Sen. Ronald “Bato” dela Rosa, kalpasan ti gandat a panangidatag kenkwana ti mandamyento de aresto nga insapubliko ti International Criminal Court (ICC), malem ti Mayo 11.

Naisaklang ni dela Rosa kas “indirect co-perpetrator” kadagiti krimen laban iti sangkatawan ti pampapatay, nga addaan kainaigan iti “war on drugs.” Saklaw daytoy dagiti insidente ti pampapatay iti baet ti Hulyo 3, 2016 agingga Abril 2018, idi isuna ket hepe ti Philippine National Police.

Nagparang ni “Bato” idiaiy nga aldaw para iti manobra nga ipatugaw ni Cayetano kas baro a presidente ti Senado. Innem a bulan a naglemmeng isuna iti buteng a maipaaresto ken maipan idiaiy The Netherlands.

Inkabil isuna ti Senado iti sidong ti *protective custody* tapno masigurado a saan a maaresto. Idi Mayo 13, nangpamuay ti drama dagiti kaalyado na a senador tapno makalibas ken agsubli iti panaglemmeng.

Idi Mayo 20, nagiruar ti Korte Suprema ti desisyon a nagkedked nga ipasardeng ti panangidatag ti ICC ti mandamyento de aresto kenkwana. Iti agdama, maibilbilang isuna a pugante.

Plano a kampo militar iti baryo idiaiy Northern Samar, nalapdan

NAPAATRAS DAGITI RESIDENTE ti Barangay Imelda, Las Navas, Northern Samar ti plano dagiti tropa ti 20th IB nga agitakder ti kampo militar asideg iti komunidad da. Nainget a sinupyat daytoy dagiti residente iti maysa nga asembleya idi Marso.

Ti kampo ket plano a maitakder iti maysa a turod nga awan pay 50 metro kaadayo iti maudi a balay iti maysa a sityo. Segun kadagiti residente, kaniwas daytoy iti itudtuding ti internasyunal a makatao a linteg a minimum a distansya a 500 metro manipud iti komunidad dagiti sibilyan.

Iti asembleya, maysa-maysa a nakiin-nagaw ti mikropono dagiti residente manipud kadagiti soldado tapno agiyebkas ti panagsupyat iti kampo. Kamaudyan na, taltallo laeng a residente ti “immanamong” iti panangitakder.

Iti laksid daytoy, agkamkampo latta dagiti armado a tropa iti balay dagiti sibilyan iti baryo. Intuloy da met ti panangitakder ti kampo iti ruar ti barangay ngem asideg latta iti dalan agturing iti ili.

Dangadang ti mangmangged para iti CBA

NAGISAYANGKAT TI NADUMADUMA a tukad ti sangsangkamaysa a tignay dagiti mangmangged ken unyon daytoy Mayo tapno ilaban ti karbengan ken pagimbagan da babaen ti *collective bargaining agreement* (CBA).

Iti Day 1 Craft Philippines Inc idiaiy Laguna, nagballigi ti nasurok dua a lawas a welga dagiti mangmangged kas pannakilaban para iti nainkalinteg a CBA. Nagun-od da ti kadawatan para iti nayon a sweldo ken dadduma pay a karbengan. Agar-aramid da ti nangangato a klase ti appan ti ikan.

Iti LBC Express Metro Manila, nagisumite dagiti mangmangged ti *notice of strike* iti tengnga ti pito a bulan a *deadlock* iti negosasyon para iti CBA. Barya a ₱32 nayon iti sweldo iti tallo a tawen ti diaya ti kapitalista, adayo iti panawagan a ₱72 a nayon. Binatikos da met ti kontraktwalisasyon kadagiti mangmangged a maar-aramat a taktika tapno dupraken ti unyon ken paidaman isuda ti karbengan.

Iti PLDT, nagmartsa dagiti superbisor ti kumpanya iti panangiyuna ti unyon a GUTS-PLDT idi Mayo 15 iti hedkwarters ti kumpanya idiaiy Makati City. Napasamak met dagiti tignay idiaiy Quezon City, Cebu City ken Davao City. Sungbat da daytoy iti kinaawan ti panaggunay ti negosasyon para iti 2026-2028 CBA. Kinundenar da ti taktika ti naigagara a panangitantan ken panangbarat ti maneydsment iti negosasyon.

Iti kumpanya ti barko a Philippine Span Asia Carrier Corp idiaiy Manila, nagpiket dagiti mangmangged tapno ipakita ti suporta iti unyon a dandani pito a bulanen a makinegnegosasyon para iti CBA. Idurduron da ti nayon a sweldo ken dadduma pay a karbengan.

Dagiti mannalon, mangngalap ken katutubo:

Karbengan iti daga ken pagbiagan, ilaban!

Iti nadumaduma a paset ti pagilyan, agtigtignay dagiti mannalon, mangngalap ken katutubo para iti karbengan da iti daga, pagbiagan ken pagtaengan laban kadagiti lokal ken gangannaet a korporasyon ken iti sa-ngo ti panagbaybay-a ken pasismo ti rehimen Marcos.

Idiay Benguet, nagisayangkat ti *prayer vigil* dagiti *porter*, aglako ken residente iti La Trinidad Vegetable Trading Post idi Mayo 13 tapno kundenaren ti panagangkat ti Department of Agriculture ti *carrots*. Inyanunsyo ti departamento ti plano a panagangkat daytoy ti 6,000 metrikon tonelada ti *carrots* para iti Abril, Mayo ken Hunyo tapno sungbatan ti kinakurang kano ti suplay ken maibaba ti presyo daytoy iti merkado.

Idiay Isabela, mano pulo a mannalon manipud iti nadumaduma a prubinsya ti nagtitipon iti asembliya ti Danggayan Dagiti Mannalon ti Isabela (Dagami) ken nagmartsa idiay Santiago City idi Mayo 11 tapno umawag ti pudno a reporma iti daga, suporta iti produksyon ken panangitandudo ti karbengan ti mannalon. Iti asembliya, binukel da ti maysa tawen a plano ti aksyon ken inyanunsyo da ti baro a nabotosan nga upisyal ken lider a

mangpatibker iti organisasyon iti tengnga ti krisis iti kaawawayan.

Idiay Dagupan City, Pangasinan, nagtitipon dagiti babassit a mangngalap iti maysa a konsultasyon nga inyuna ti Pamalakaya idi Mayo 11, tapno supyaten ti komersyal a panagkalap iti uneg ti 15-kilometro a *municipal waters*. Pagamamkan da ti panagadu ti dadakkel a bangka iti Lingayen Gulf kasaruno ti desisyon ti Korte Suprema idi Disyembre 2024 a mangipalpalubos iti dadakkel a kumpanya nga agkalap ditoy. Plano ti grupo a makidayalogo iti BFAR Region 1 tapno ipaganetget ti proteksyon iti pagbiagan da.

Idiay Nueva Vizcaya, nagitakder ti barikada idi Mayo 9 dagiti residente kadagiti barangay ti Pao, Paquet ken Kakidugen idiay Kasibukas panagsupyat iti proyekto nga eksplorasyon ti North Luzon Mineral Resources Corporation. Intak-

der da dagiti barikada tapno harangen ti panagserrek dagiti alikamen ti kumpanya ken langis ken panangiruar ti *mineral sample*. Sakop ti eksplorasyon ti 4,456 ektarya ti daga a tawid ti Bugkalot/Ilongot para iti panagminas ti balitok ken tanso.

Idiay Quezon City, nagbarikada dagiti residente ken mannalon ti Pook Malantik, Barangay UP Campus idi Mayo 20 tapno lapdan ti panagserrek dagiti materyales para iti konstruksyon ti UP-DSHUD Housing Project a paset ti plano a proyekto a UP SDG Wellness Park. Iti konstruksyon ti Megawide Construction Corporation ket mapatalaw dagiti residente. Maysa a naisina a rali ti nayaramid idi Mayo 12 ti kaabay a komunidad a Pook Aguinaldo laban iti proyekto.

Idiay Bukidnon, kinundenar dagiti katutubo a Manobo ti panagbakod ken panagkamkam ti Green Arrow Agriventures Inc-Kennemer Foods International iti tawid da a daga idiay Don Carlos. Balak ti kumpanya a palawaen ti plantasyon daytoy ti saba iti ag-agawen da a daga. Ar-aramaten da ti Support to Parcelization of Lands for Individual Titling (SPLIT) Project ti World Bank para iti panagkamkam iti tawid a daga.

T'boli, pinapatay ti 105th IB

NASUROK MAKABULANEN NGA awan pay ti nagun-od a hustisya ti mannalon a T'boli a ni Jonathan Kubot manipud idi papatayen dagiti soldado ti 105th IB. Pinatay isuna ti militar idi Marso 25 idiay Sityo Lam-afus, Barangay Lambangan, T'boli, South Cotabato.

Segun iti ulat, kalkalpas laeng nga agdalu it i kapagayan ni Kubot idi makita isuna dagiti soldado. Pinidot isuna dagitoy, inpasidong iti tortyur, ken pinilit nga umamin nga isuna ket mannakigubat ti New People's Army (NPA). Pinatay da isuna idi awan ti maala nga impormasyon manipud kenkwana.

Kabayatanna, nakaruk-at idi Mayo 9 ti dua a Dumagat a balud pulitikal a da Rocky Torres ken Abelardo "Dandoy" Avellaneda kalpaskan ti dandani walo a tawen a detensyon. Inbasura ti korte dagiti pinarbo a kaso a pampapatay ken *illegal possession of firearms and explosives* laban kadakwada.

Kinemmeg isuda ti militar idi Mayo 14, 2018 idiay General Nakar, Quezon, kalpaskan ti maysa nga engkwentro iti NPA. Bayat a nakabalud, nakapadas ti dua ti nakaro a tortyur, pisikal a panagdangran ken panagdakes ti salun-at.

Ti kinapudno iti masaker iti Toboso

Napaneknekan iti naisayangkat a National Fact-Finding and Solidarity Mission (NFFSM) dagiti progresibo a grupo iti Barangay Salamanca, Toboso, Negros Occidental idi Mayo 14 ti agtutuoan a panaglalsing ti 79th IB iti karbengan-tao ken internasyunal a makatao a linteg iti napasamak a Toboso masaker. Inimbestigaran daytoy ti panangpatay ti militar iti 10 a Nalabbaga a mannakigubat ti New People's Army (NPA) ken siyam a saan nga armado nga indibidwal idi Abril 19 iti Barangay Salamanca ken dagiti kanaig a paspasamak.

Saan a bumaba iti 117 delegado ti timmabuno iti misyon a bukuklen dagiti lokal ken gangannaet a salaknib ti karbengan-tao, mammanday-linteg, aktibista, tao't simbaan, lider-estudyante ken peryodista. Naiyaramid daytoy iti panangpalubos dagiti grupo manipud iti Negros Island, iti panangiyuna ti Manindigan-Negros.

Iti kadakkel ken kinalapad ti delegasyon, saan a nagungon iti nainget a militarisasyon ken panagipit ti militar idiyay Toboso ken intero nga isla. Naiduron daytoy dagiti lokal a guberno ken upisyal a palubosan ti aktibidad. Sinuportaran ken benindisyunan met isuda ni San Carlos Bishop Gerardo Alminza. "Ti kinapigsa ti pakinakem yo a sapulen ti kinapudno iti tengnga ti buteng ken pammutbuteng ket maysa a kongkreto a pammaneknek a napateg pay latta ti kinapudno, hustisya ken kanya," pablaak na.

Partikular a tinurong ti delegasyon ti Sityo Sinugmawan ken Sityo Plaringding nu sadinno a nangngeg dagiti residente dagiti putok ti paltog. Napan ti delegasyon iti tunggal lokasyon dagiti insidente nu sadinno a nakita da dagiti tama ti bala kadagiti kayo, nabati a basyo ti bala ken dadduma pay a pakakitaan ti pammaltog.

Nagiyaramid da kadagiti *focused group discussions* ken panagbalay-balay tapno makauman dagiti residente. Nakasarita da ti saan a bumaba iti 30 a residente a kunada ket maibilang a "kangrunaan nga impormante" gapu ta addaan da ti direkta a kapadasan iti pasamak.

Insalaysay dagiti residente ti

"panagbisita" ken panagsukain dagiti soldado iti saan a bumaba iti 18 a kabalbalayan iti panagbirbirok kadagiti kunkunada a mannakigubat ti NPA. Iti Sityo Plaringding, adda ti kaso ti panagkemmeg ti 79th IB iti maysa nga agina a mapan iti piskerya tapno agala ti kappo. Inpan da ti agina iti maysa a turod nu sadinno nga inpasidong da iti interogasyon. Manipud ditoy ket naimatangan ti agina ti nadamsak a panagpaltog dagiti soldado iti piskerya. Nagaramat met ti *drone* ti 79th IB.

Nakumpirma ti pwersado a panagpabakwit ti 79th IB iti 653 indibidwal manipud Abril 19 agingga Abril 22. Gapu ditoy, awan ti nakasarita ti delegasyon a makapaneknek iti pablaak ti 79th IB a napasamak ti nakaro a labanan iti piskerya

nu sadinno a nasarakan dagiti bangkay ti 19.

Panpaneknekan dagiti residente a saan a bumaba iti innem iti 19 a namasaker ket sibilyan. Kunada, personal da a nakalangen ti lider-estudyante a ni Alyssa Alano, dagiti organisador ti mannalon a da Maureen Santuyo ken Errol Wendel, ti peryodista a ni RJ Ledesma ken dagiti Filipino-American nga aktibista a da Kai Sorem ken Lyle Prijoles. Kuna dagiti residente, uray namin-san ket saan da a nakita ti innem nga addaan awit nga armas iti panagsangbay da iti komunidad.

Segun iti Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura (UMA), ti pablaak dagiti residente ket mangpatpatibker iti ipetpeteng dagiti progresibo a grupo dagiti sibilyan ket naipatulod idiyay Barangay Salamanca tapno agsukisok. Adda da iti barangay tapno tumulong iti pangorganisa ken panagbukel ti panagsukisok iti gimong ken panagadal iti kasasaad dagiti mannalon ken mangmanged-talon, partikular iti Hacienda Bedonia. Saklaw ti asyenda ti 18 ektarya ti daga a suksukayen ti 16 a pamilya ti mangmanged-talon a nabayagen a rumbeng a naited koma kadakwada.

Kadagiti datos a naala, nakumpirma ti delegasyon dagiti krimen ti 79th IB. Kabilang ditoy ti panagaramat ti militar iti balay dagiti sibilyan, panaglipit ken pammutbuteng kadagiti residente, panagirut kadagiti traba-

ho iti panagtalon, panagpaltog iti asideg dagiti kabalbalayan, iligal a pangikulong ken panagaramat iti maysa a mannalon kas kalasag. Napaneknekan met ti delegasyon nga adda ti "evidence tampering" wenna panaggaraw ken panagimula kadagiti ebidensya (dagiti armas, bandolyer ken personal nga alikamen) tapno parwaren a pudno ti istorya nga iwarwaras ti

Suruten iti panid 6

Negros 19, pinadayawan kas kasasayaatan nga annak ti umili

Nagkakadwa idia University of the Philippines (UP)-Diliman Theater Quezon City idi Mayo 11 ti nasurok-kumurang 2,000 kapamilya, gagay-yem ken dagiti bisita tapno padayawan dagiti martir ti Toboso wenna mabigbig kas Negros 19. Dagiti martir ket bukuklen ti siyam a saan nga armado nga indibidwal ken 10 a Nalabbaga a mannakigubat ti New People's Army (NPA) a minasaker ti 79th IB idi Abril 19 idia Barangay Salamanca, Toboso, Negros Occidental.

Ti programa ti parangal ket indaulwan ti UP Diliman University Student Council, Bagong Alyansang Makabayan (Bayan) ken Karapatan. Segun kadagiti organisador, insayangkat da ti taripnong tapno sangsangkamaysa da a bigbigen ti tured, laing ken ayat nga inpaay ti Negros 19 iti umili.

Ti parangal ket nagpaut ti nasurok dua nga oras a napunno kadagiti bitla, testimonya, bidyo ken dagiti pabuya kadagiti rebolusyonaryo a kankanta, daniw ken sala. Intampok da ditoy ti biag ti Negros 19 iti panagserbi iti masa ken ti saan a maatiw a panaglaban ti masa a Negros-

non iti tengnga ti agtultuloy a kinarigat, panaggundaway ken militarisasyon iti isla ti Negros.

Dimmar-ay ken nangted ti mensahe dagiti kakabagyan ken gagay-yem da Alano, Ledesma, Santuyo, Errol Wendel, Prijoles ken Sorem. Napunno kadagiti istorya ti biag, angaw ken ragragsak, militansya ken gumilgil-ayab nga apoy ti dangadang dagiti mensahe da.

Iti mensahe ti ina ni Alano a ni Shiela, inyekkas na ti namnama nga ituloy dagiti nabati a kakadwa ti arapaap ni Alano para iti umili. "Saan tayo a baybay-an a mabura isuna iti daytoy a lubong... Umaw-awagak,

nga ituloy tayo ti laban a narugyan da. Gapu ta ammo tayo amin, dayta ti kayat da, panagbalbaliw ti sistema, matulungan dagiti nakurapay ti Negros," kunana.

Nangidanon met ti maysa a mensahe ti pammadayaw ni Marco Valbuena, pangulo nga upisyal iti importasyon ti Communist Party of the Philippines. "Pakadayawan ti Partido ken New People's Army a nakalangen dagiti martir ken banwar ti Toboso iti dana ti nailyan-demokratiko rebolusyon iti atiddog wenna ababa a panawen. Isapata mi nga ikkan hustisya ti ipupusay da," kunana.

Manipud iti daga a sinibugan ti dara da, rinibo pay nga annak ti umili ti tumaud, bumaringkwang, rumukwas ken dumalyasat iti atiddog ken nalikaw a dalan ti gubat ti umili agturong iti nalabbaga nga aldaw ti balligi," pablaak ni Valbuena. Nagibus ti taripnong iti panagkanta iti Internasyunal. AB

Manipud iti panid 5

79th IB. Malaksid ditoy, iti ulat ti *forensic pathologist* a ni Dr. Fortun nga adda ti tama iti likod ti tallo a bangkay a pinatay dagiti soldado ngem iti ladawan ti bangkay nga inwaras ti militar ket agpapada a nakadata dagitoy. Natakwatan met a ti dadduma kadagiti biktima ket posible a natay gapu iti nalabes a panagpadara.

Nalawag met kano ti panangrabngis dagiti soldado kadagiti bangkay ti biktima. Dua nga aldaw nga inbati da dagiti bangkay a nakabilag iti init ken nakauper iti danum ti piskerya ken "narekober" laeng dagitoy idi Abril 21. Nagsinnukat pay ti bangkay ti dua kadagiti napapatay.

Iti panagleppas ti misyon, inyawag ti delegasyon ti pangsungbat 79th IB ken 303rd IBde, kagiddan ti pananggibus iti militarisasyon iti Negros Island. Iruprupir da ti hustisya kadagiti namasaker ket iti amin a pamilya dagiti biktima.

Kabayatanna, ti delegasyon ket inipit dagiti pwersa ti estado. Sinurot dagiti soldado dagiti tim a nagipatungpal ti imbestigasyon ken inalaan da ti litrato. Nagasangpet met dagiti soldado ti 79th IB idia Barangay Salamanca idi Mayo 13, maysa nga aldaw sakbay ti misyon. Maysa nga Amerikano a delegado manipud iti International Coalition for Human Rights in the Philippines ti pinawilan da a makastrek iti Pilipinas iti rason a "blacklisted" isuna iti pagilyan.

Pammadayaw kadagiti banwar ti Negros ken ICR!

NAKATAG-AY DAGITI armas ken gemgem dagiti rebolusyonaryo a pwersa iti intero a pagilyan para kadagiti martir ti New People's Army (NPA) a pimmusay daytoy Mayo.

Idia Negros Occidental, napatay iti labanan iti 15th IB ti lima a Nalabbaga a mannakigubat ti NPA-Southwest Negros (Armando Sumayang Jr Command) iti Barangay Abaca, Cauayan idi Mayo 16. Namartir da Vince Francis Dingding (Ka Poy/Moymoy), kalihim ti komite ti Partido iti larangan, ni Rolando Dantes Jr. (Ka Anyo), kumander ti NPA-Southwest Negros, DA Jobert Casipong (Ka Robi), Gilbert Tingson (Ka Kolin-tong/Ka Downy) ken Alex Languita (Ka Kaya).

Iti rehiyon Ilocos-Cordillera, natay iti kanser ti Nalabbaga a mannakigubat a ni Inocencio Sibud (Ka Maki) idi Mayo 14. Umuna a narekrut ni Sibud kas kameng ti yunit ti milisyang bayan iti Barangay Bayao idia Pinukpuk, Kalinga idi dekada 1980. Nagtuloy iti rebolusyonaryo a rebbengen na ken nagakem ti nadumaduma a trabaho iti unos ti 37 tawen a panagserbi iti NPA.

Inpaayan ti Partido ti kangatwan a pammigbig ken pammadayaw dagiti martir ti hukbo ti umili nga inawagan daytoy a "kasasayaatan nga annak ti umili."

32

kaso ti ekstra-hudisyal a pammapatay ti nakaikabil iti mandamyento de aresto ti ICC ken Ronaldo "Bato" de la Rosa. Nakadarum isuna kadagiti kaso iti krimen laban iti sangkatawan kas "indirect co-perpretrator" iti ubbaw a gera kontra-droga.

54%

panagdakkel ti kinabaknang ti lima a kabaknangan a bilyunaryo iti Pilipinas, manipud ₱1.1 trilyon idi Hunyo 2022 agturong ₱1.7 trilyon iti Marso 2026.

16

botos (2/3 iti nakatugaw a 24 senador) ti **kasapulan tapno makedngan ni Sara Duterte a nakabaso!**; 9 laeng tapno mawaswas ti kaso na ken agtalinaed iti pwesto.

2 ▶

ka Type 88 *surface-to-ship missile* ti **pinatayab ti Japan iti uneg ti teritoryo ti Pilipinas** idi Mayo 6. Daytoy ti kaunaan a gundaway a nangiyaramid ti Japan ti *missile launch* kalpasan ti World War II, labsing iti bukod daytoy nga anti-gera a konstitusyon.

617

a puon ti kayo iti pagatiddogan ti Quirino Avenue idiy Manila ti **basta laengen pinalubosan ti DENR-NCR** a maputed ken maparut tapno wayaan ti konstruksyon ti 4 km a Southern Access Link Expressway ti San Miguel Corporation.

17

lokasyon iti Pilipinas ti inaramat ti 3rd Marine Littoral Regiment, yunit militar ti US, a nangisayangkatan da ti war games iti napalabas a Balikatan 2026. Kaadwan ditoy ket nailimed iti publiko ken residente kadagiti komunidad.

9 aldaw

a tuluy-tuloy a **kabuklan a welga** ti insayangkat dagiti mangmangged ken katutubo idiy Bolivia tapno padisyan ti maka-US a presidente ti pagilyan a ni Rodrigo Paz Pereira.

Kagiddan a linapdan ti kabuklan a a welga ti naipadamag nga armado a pannakibiag ti US tapno dukuten ti anti-imperyalista ken dati a presidente daytoy a ni Evo Morales.

100,000+

ubbing a *US citizen*, karaman dagiti maladaga, ti **naisina kadagiti nagannak** a tiniliw, inbalud wenna inpadeport ti rehimen Trump kadagiti operasyon a kontra-imigrante.

Nagtaudan: Brookings Institution

ASEAN 2026: Mangimatmaton iti interes ti imperyalismo a US

Idi Mayo 6-8, inmatonan ti Pilipinas ti maika-48 ASEAN Summit idia Lapu-Lapu City, Cebu, iti tema a “Navigating our Future, Together.” Deklarado a panggep ti taripnong nga iyabante ti kooperasyon, kinatibker iti ekonomya ken nailyan a seguridad iti taraon ken enerhiya iti tengnga ti kumarkaro a tensyon iti sangalubongan. Sentro iti diskusyon ti epekto ti susik idia Middle East a nangitunda ti agbaliw-baliw a presyo ti enerhiya, pannakatantan ti suplay ken panagngato ti gastos iti taraon ken transportasyon a padagsen kadagiti pagilyan iti ASEAN.

Ti ASEAN ket maysa a lupon ti pulitika ken ekonomya a naitakder idi 1967 iti panawen ti Gubat iti Vietnam kas kalasag iti komunismo ken tapno agserbi nga instrumento ti neokolonyalismo. Idi ken tatta, napigsa ti impluwensya ditoy ti US kas “komprehensibo nga estratehiko a kabadang” iti rehiyon. Agtaltalinaed a napigsa ti kapet ti US babaen ti aliansa a militar ken iti ekonomya, uray ti China ti kangrunaanen a kabadang iti linnakwan kadagiti kameng a pagilyan daytoy.

Kalpasan ti mano nga aldaw a pulong, awan ti kongkreto a programa dagiti delegado tapno sungbatan ti mapadpadasan a krisis iti rehiyon. Nagkaykaysa da iti sumagmamano nga addang tapno makissayan ti epekto ti agresyon militar ti US iti Iran, ngem aminado da a nabayag pay sakbay a maipatungpal daytoy.

Maysa ditoy ti gakat a “Regional Fuel Sharing Framework” nga awanan mekanismo ti pannakaipatungpal na, prayoridad ti distribusyon wenno panagaramat ditoy para iti napasas a panagsungbat iti agdama a krisis.

Iti kabuklan, nakapokus dagiti lider iti koordinasyon iti panawen ti emerhensya, presyo ti langis, seguridad iti taraon ken operasyon a pangbaybay. Agtaltalinaed nga akikid ken nakaturong iti panangimaton ti balangkas dagiti pagsasaritaan da. Binigbig ti kapulungan kas dakkel a parikut ti ituntunda ti agresyon ti US iti Middle East, ngem awan ti panangkundenar da ditoy. Awan ti inruar ti ASEAN a nagkaykaysa a pablaak laban iti henosidyo ti Israel ken

US iti Palestine, uray adda ti sumagmamano a kameng a pagilyan a naparang a sumupsuporta iti dangadang a Palestino.

Iti tengnga ti kinaawan solusyon kadagiti krisis iti ekonomya, nakitulang pay ni Marcos para iti pangmabayagan a panagimport ti bagas manipud Vietnam. Daytoy ket iti laksiid ti dangran nga ituntunda ti importasyon iti lokal a produksyon ti pagay ken ad-adda a pannakalugi dagiti mannalon.

Militarisasyon iti ASEAN

Sakbay ti ASEAN Summit, naisayangkat iti Pilipinas ti kadakkelan a Balikatan *war exercises* iti pakasariitaan daytoy. Tampok ditoy ti panagpatayab ken panagpabettak ti US ken Japan kadagiti misayl idi Mayo 5 ken 6. Dagitoy nga operasyon ket nangpatadem iti kontradiksyon iti baet dagiti pagilyan iti rehiyon ken Pilipinas. Bayat nga iwaswasiwas ti ASEAN a panggep daytoy ti kapya ken diplomasya, iluklukat met ti asaso nga estado ti Pilipinas ti pagilyan kas pagay-ayaman ken “saan a lumlumned” a base militar ti US.

Tapno kano “saan a maipada ti South China Sea iti Strait of Hormuz” ken masigurado ti wayawaya iti panaglayag ditoy, inpetteng ti rehimen US-Marcos ti panangpasingked iti Declaration on Maritime Cooperation. Maysa a napateg a paset daytoy a gakat ti panangpataud ti maysa nga ASEAN Maritime Center a maitakder iti Pilipinas. Daytoy kano ket agserbi kas kangrunaan a pagtitipunan kadagiti isyu a pang-

baybay a maipakat kadagiti kameng a pagilyan ti ASEAN. Dagitoy nga addang, imbes a mangpakalma, ket ad-adda a mangpairteng ti tensyon iti South China Sea.

Pasismo ken pangkalub iti kinarigat

Idi Mayo 6, nagisayangkat dagiti progresibo a grupo iti University of the Philippines-Cebu ti porum nga “Imperialist Crisis and War: A People’s Alternative to the ASEAN Summit” ken protesta laban iti ASEAN Summit. Bayat a maiyar-aramid dagiti aktibidad, nasurok-kumurang 200 pulis ti nakita iti uneg ken ruar ti unibersidad nga agsipsiput.

Iti kapada nga aldaw, nagprotesta dagiti kameng ti Greenpeace Philippines iti ruar ti summit tapno iyawag ti panagsungbat iti polusyon iti plastik, batikusen ti nalabes a panagsanggir iti langis ken talmegan ti krisis iti klima iti rehiyon. Uppat a kameng daytoy ti naaresto sakbay pay a nangrugi ti protesta.

Tapno saan a makita dagiti marigrigat iti Cebu, temporaryo nga inyakar ti lokal a guberno ti 66 pamilya nga aggigyan iti likod ti Mactan Expo nu sadinno a naisayangkat ti summit agturong iti maysa a resort iti kaasideg nga ili ti Cordova. Nagtalinaed da iti lugar manipud Abril 27 agingga Mayo 9. Kinaluban da ti dadakkel a tarpolin dagiti abong-abong da.

AB

Natibker a panaglaban ti umili a Palestino para iti nailyan a wayawaya

Idi Mayo 15, linagip ti umili a Palestino ti maika-78 tawen nga anibersaryo ti Al Nakba iti tengnga ti napegges a gera a henosidyo ti US-Israel. Ti Al Nakba (Ti Didigra) ti nadara a panangpatalaw dagiti Zionista a grupo iti Palestine idi 1948 tapno ibangon ti estado nga "Israel" iti duron ti imperyo a British.

Ibilbilang ti umili a Palestino ti agtultuloy a henosidyo kas "baro ken narungrungsot a tukad ti Al Nakba." Kas iti napalabas, galad daytoy ti panagmasaker ti adu nga umili, panangbisin, panangdadael kadagiti pagtaengan ken imprastruktura ken pwersado a panagpatalaw tapno naan-anay a bu-raen ti puli a Palestino.

Manipud Oktubre 2023, pinulbos dagiti Zionista ti intero a Gaza usar dagiti bala ken bomba nga aramid ken inted ti US. Iti upisyal a rekord, dumandanonen iti 75,000 ti direkta a pinatay ti panagraut ken ginasut a ribo pay ti saan a direkta a natay iti bisin, sakit, nagabburan iti nargaay a pasdek ken dagiti saanen a mabirokan. Saan a nagsardeng dagiti Zionista iti panagatake uray nakitulang daytoy iti *ceasefire* manipud Oktubre 2025.

Inkeddeng ti Zionista nga estado ti baro a panagagaw ti daga babaen ti panangiyuged ti "yellow line" iti uneg ti Gaza. Nagitakder daytoy ti 13 a baro a detatsment militar tapno ipasidong iti kontrol daytoy ti 53-58% ti teritoryo. Sinaklaw daytoy ti 50-60% dagiti daga a pagtalonan bayat nga inkulong da dagiti Palestino iti naiilet a sentro ti ebakwasyon nga adayo kadagiti daga a produktibo ken pagbiagan da.

Kagiddan iti henosidyo iti Gaza, in-inot a saksakupen ti Israel ti intero a West Bank ken East Jerusalem. Inaldaw a makapadpadas dagiti Palestino kadagitoy a lugar ti panaglipit, panagsiput ken panagpatalaw. Iti gibus ti 2025, nasurok 700,000 Zionista a setler ti agin-indegen iti nasurok 250 nga ilegal a settlement iti uneg dagiti nasao a lugar.

Saan a paikuspil

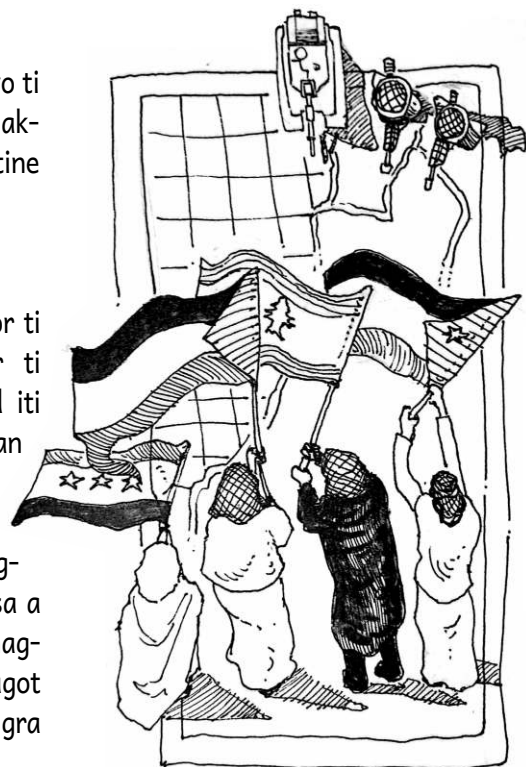
Iti laksid ti kinaulpit ken teror ti panagsakop, natibker ti takder ti umili a Palestino nga agtalinaed iti pagilyan da, kasta met ti karbengan ti amin a napatalaw nga agsubli ken subboten ti daga ken teritoryo nga inagaw kadakwada. Ig-gem ti napalabas a nasurok maysa a siglo dagiti rebolusyon ken panagrukwas, saan da nga uman-annugot a mapasamak ti maysa pay a didigra wenno ti "Al Nakba 2.0."

Manipud idi naiyaramid ti Al Aqsa Flood, ti armado a panagrukwas idi 2023, balbaliw a napaneknekan ti kinausto ti dangadang ti Palestino. Balbaliw a naikabil ti nainkalin-tegan a panaglaban da iti sentro dagiti institusyon nga internasyunal. Kas suporta, minilyon ti bimmuyat kadagiti kalsada ti Europe, America, Africa ken Asia. Binigbig ti sangalubongan ti dangadang da kas laban para iti wayawaya, hustisya, dayaw ken sangkatawan ken saan a susik laeng kadagiti nagbebeddeng, ken ad-adda a saan a kanaig iti "panangsalaknib iti bagi" ti Israel.

Labes pay ditoy, naiparang dagiti nakaam-ames a krimen ti Zionista nga Israel a ti nabayag a panawen ket naibilangen a "normal," uray iti adu nga estado nga Arabo. Naan-anay a nareggaayen ti ilusyon ti Israel kas "naisangsangayan a demokrasya" iti Middle East ken naibunannag kas baro a "Nazi" a kagurgura ti sangalubongan. Nabigbig ti kinakaro ken kasaknap dagiti krimen daytoy iti gubat ken sangkatawan iti International Court of Justice ken International Criminal Court.

Ekspansyunismo iti duron ti US

Labes iti Palestine, saksakupen

met dagiti Zionista ti dadduma pay a paset ti Middle East iti sidong ti kampanya a Greater Israel. Ultimo a panggep daytoy a sakupen dagiti nababaknang a teritoryo ken kanal manipud iti Karayan Nile ti Egypt agingga iti Karayan Euphrates iti Iraq.

Idiay Lebanon, rinugyan daytoy ti panangiyaplag ti "yellow line" a dumandanon ti 10 kilometro iti kaabagatanan a paset kalpasan ti awan sarday a panangbomba daytoy iti lugar manipud Marso. Idiay Syria, illegal a sinakop ti Israel ti Golan Heights manipud pay 1967. Iti laksid dagiti resolusyon ti United Nations a mangimanmandar nga isubli ti teritoryo, tuluy-tuloy ti panangitakder daytoy kadagiti ilegal a komunidad ken industriya kadagiti paset a nabaknang iti danum ken nadam-eg a daga.

Adda iti likod dagitoy nga agre-syon ti imperyalismo a US, babaen ti binilyon a pondo a militar ken armas, tapno pagtalinaeden ti kontrol iti Middle East. Dagiti naokupar a teritoryo ti Israel ket agserserbi kas dakkel nga estratehiko a base-militar tapno lipiten dagiti pagilyan nga Arabo ken kontrolen dagiti gameng, partikular ti langis ken dagiti dalan ti komersyo.

Tuluy-tuloy a panagpalawa ti presensya a militar ti US iti Pilipinas

Awan ressat nga iyar-aramid ti US dagiti operasyon militar iti Pilipinas itilinged ti dadakkel a *war games*. Iti panagleppas ti Balikatan 2026 idi Mayo 8, dagus a rinugyan daytoy ti Salaknib 2 a dinar-ayan ti 7,000 tropa karaman dagiti naggapu iti Japan, Australia ken New Zealand. Panggep daytoy a *war games* nga asaen dagiti tropa iti pannakigubat iti kundisyon a naisla- isla (arkipelago) ken kontra-gerilya. Nagleppas ti Salaknib 2 idi Mayo 20, ngem agtalinaed dagiti tropa ken ramit a naaramat ditoy para iti dadduma pay a *war games* agingga Hulyo.

Kangrunaan a napraktis iti Salaknib 2 ti Joint Pacific Multinational Readiness Center-Exportable. Tampok ditoy ti nasaknap nga operasyon a kombatan, *small unit tactics*, dagiti pinagtapon a *live fire exercise*, panagraut iti rabii manipud iti tangatang, panagpaputok kadagiti misayl ken labanan iti kabakiran, amin kadagiti “reyalistiko a senaryo.” Kas iti Balikatan, adu kadagiti lokasyon nu sadinno a maiyaramid dagitoy ket ilemlemeng ken ilimlimed da.

Panagpalawa kadagiti *dual-use* a pasilidad

Kagiddan dagiti *war games* ti panagpalawa ti US ti *network* dagiti sibilyan a pasilidad nga maaramat daytoy kadagiti militar a panggep. Kaudyan ti panangiggem daytoy iti proyekto a rehabilitasyon ti Sangley Point International Airport, maysa a sibilyan nga eropwerto idiy Cavite. Idi Mayo 12, inyanunsyo ti US Trade and Development Agency a pondoan daytoy ti maysa a panagadal tapno

itransporma ti eropwerto iti *dual-use* wenna doble nga usar (sibilyan ken militar) a pasilidad. Kasosyo ti US ditoy ti Cavite Holdings, Inc. ti pamilya Virata.

Kabayatanna, idi Mayo 1 ket nagtulong dagiti upisyal ti rehimen Marcos idiy Jerusalem tapno makiinnareglo iti panagpuonan dagiti kumpanya nga Israeli iti “Golden Node” ti US idiy New Clark City, Pampanga. Daytoy a “Golden Node” ti maitakder nga “economic security zone” ti US nga agserbi a pabrika ti armas iti balangkas ti Pax Silica. Ti panagserrek ken panagraira ti puonan ken teknolohiya ti Israel ditoy ket direkta a mangiramraman iti rehimen Marcos iti makapapungtot a gera a henosidyo ken dagiti gera nga agresyon ti US ken Israel iti Palestine ken Middle East. AB

Dagiti Pilipino, nakikaykaysa iti Palestine

NAGTITIPON TI NADUMADUMA a grupo iti Welcome Rotunda idiy Quezon City idi Mayo 15 kas pannakikaykaysa iti pananglagip ti umili a Palestino iti maika-78 anibersaryo ti Al Nakba. Inyawag da ti pannakawayawaya ti Palestine manipud iti naranggas nga okupasyon ti Zionista nga Israel. Ti tignay ket inyuna ti Philippines-Palestine Friendship Association. Awit dagiti nagprotesta dagiti bandera ti Palestine ken dagiti plakard a mangiyeb-ebkas ti suporta kadagiti Palestino.

Papanawen dagiti soldado nga Israeli. Immawag ti hustisya ken sungsubatan dagiti residente ti General Luna iti Siargao Island idiy Surigao del Norte kalpasan ti serye dagiti krimen ken kinaranggas kadakwada dagiti soldado nga Israeli nga agdaktakwas iti isla. Nakimiting da kadagiti lokal nga upisyal, pulis, dagiti negosyante ken dadduma pay a sektor idi Mayo 12 tapno talantanen ti ag-sasaruno nga insidente ti kinaranggas, pananggulo ken panagbastos dagiti soldado nga Israeli iti isla.

Kaudyan ken kakarwan, ti panagraut ti maysa a grupo dagiti Israeli iti Cartoon Cafe idiy General Luna idi Mayo 11. Segun kadagiti ulat, nagbabaraan dagiti soldado ti establisyemento idi nakita da ti maysa a bandera ti Palestine a nakasab-it iti ruar daytoy. Naiyulat a dinadael dagiti soldado ti CCTV *camera* ken pisikal a binugbog da ti agassawa a makinkukwa iti negosyo, iti sango dagiti babassit nga anak da. Dagitoy a soldado ket naiyulat a karuruar pay laeng iti “serbisyo” iti gera a henosidyo nga iyar-aramid ti Zionista nga estado laban iti Palestine.

2 hors de combat, natay iti ima ti militar

DUA A *HORS de combat* manipud iti Negros Oriental ken Masbate ti naiyulat a natay bayat nga adda da iti kustodiya ti berdugo a militar. Daytoy ket nakaro a panaglasing iti internasyunal a makatao a linteg.

Idi Abril 23, kinemmeg, tinortyur ken ingagara a pinatay ti 62nd IB ni Dino Pane (Ka Yulo), manakigubat ti New People’s Army (NPA)-Central Negros idiy Sityo Nabuluan, Barangay Bucalan, Canlaon City, Negros Oriental. Ni Pane ket agpapaimbag iti sakit a *pneumonia* ken agsagsagaba ti sobra a nangato a gurigor ken panagkapsut. Saan nga armado isuna iti didiay a panawen.

Idiy Masbate, natay iti kustodiya ti 2nd IB ti *hors de combat* a ni Raul Luding Tolingin idi Mayo 14 gapu iti “komplikasyon ken dadduma pay a sagubanit.” Sugatan a natiliw ti militar ni Tolingin idi Mayo 10 idiy Barangay Miabas, Palanas kalpasan ti maysa a peke nga engkwentro. Nabayagen nga agsagsagaba iti *diabetes, high blood* ken rayuma ni Tolingin, ken agpapaagas bayat a makidagdagus iti maysa a balay iti nasao a barangay. Tallo nga aldaw nga inlemeng isuna ti militar manipud iti pamilya na agingga a pimmusay.

Nairekord met iti dua a prubinsya dagiti kaso ti panagdangran, panaglipit ken pammutbuteng ti militar kadagiti manggalon idi Abril. Amin dagitoy ket nakabalangkas iti panangkamat ti militar iti hukbo ti umili.